

De kasgeldresolutie: eindelijk nog niets

Drs. P.J.H. Severens

Op 13 juni 1991 is onder nr.DB91/2743 de reeds lang verwachte resolutie van de staatssecretaris van Financiën verschenen over het Kasgeld- en Holdingbeleid. Het ministerie heeft kennelijk 11 maanden nodig gehad om de problematiek na de 11 juli arresten van de Hoge Raad¹ op een rij te zetten. Onderzocht zal worden of met de onderhavige resolutie de vragen en problemen opgelost zijn.

1 Inleiding

Kern van de problematiek is het bronbeginsel van de Wet Inkomstenbelasting 1964. Alleen de opbrengst van een bron (onderneming, arbeid en vermogen) is onderworpen aan de heffing van inkomstenbelasting. Waardemutaties van de bron zelf, al of niet door vervreemding gerealiseerd, blijven buiten de heffing. Voor aandelen in NV's of BV's heeft de wetgever in 1964 zodanige maatregelen getroffen dat – onder omstandigheden – niet behoeft te worden gewacht met heffen tot de uitkering van het liquidatiedividend. Hiertoe zijn de regelingen van artikel 31, derde lid (verkoop in het zicht van liquidatie) en artikel 39 (aanmerkelijk belangheffing) in de wet opgenomen. Gezien het grote tariefverschil bij heffing over dividenden (progressief) en aanmerkelijk belangheffing (20%) is de drang naar het presenteren van een dividend als een vermogenstransactie verklaarbaar.

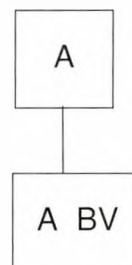
In de 11-juli-arresten gaat het – simpel gezegd – om een verkoop van de huls (de vennootschap) met behoud van de eigenlijke onderneming zonder dat de verkoop van de onderneming steunt op

zakelijke motieven. Er zijn 2 varianten: de kasgeldconstructie en de holdingconstructie.

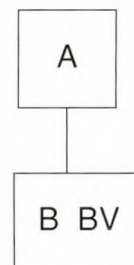
VARIANT 1

Kasgeld:

situatie vóór

situatie na

verkoop activa - passiva

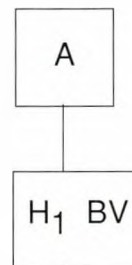

Na verkoop van de onderneming door A BV aan B BV wordt A BV als kasgeldvennootschap verkocht aan bijvoorbeeld een bank.

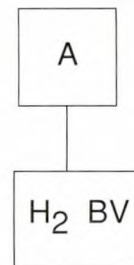
VARIANT 2

Holding:

situatie vóór

situatie na

verkoop aandelen

Drs. P. J. H. Severens, registeraccountant, is vennoot TRN/Begheijn & Sneepe Melse, belastingadviseurs te Breda en universitair docent Belastingrecht Rijksuniversiteit Limburg.

Na verkoop door H_1 BV van de aandelen W BV aan H_2 BV wordt H_1 BV (als kasgeldvennootschap) verkocht.

Volgens de letter van de wet is de verkoop van de aandelen A BV respectievelijk H_1 BV een vermogenstransactie die óf onbelast is óf leidt tot aanmerkelijk belangheffing van 20% indien aan de criteria van artikel 39 Wet IB 1964 is voldaan. Zijn de transacties niet verricht met een zakelijk motief (een fiscaal voordeel behalen is geen zakelijk belang), of anders gezegd is belastingverijdeling de doorslaggevende reden voor de transacties dan wordt met toepassing van *fraus legis* tóch geheven als inkomsten uit vermogen. In dat geval wordt dan belast het verschil tussen de opbrengst van de aandelen en het gemiddeld op de aandelen gestorte kapitaal.

2 Kasgeldbeleid

Het kasgeldbeleid is in 1986 voor het eerst gepubliceerd.² Er werd op dit gebied evenwel reeds sinds 1968, ingevolge het roemruchte arrest BNB 1968/80³ 'beleid' gevoerd. Dit 'beleid' was niet meer dan onderhandelen over een percentage tussen 20% (het AB-tarief) en 40%, respectievelijk 50%, respectievelijk 54% (het proportioneel tarief sinds 1968). Hieraan werd in 1982 na de arresten BNB 1980/331 en 332⁴ een einde gemaakt,⁵ veel belastingplichtigen en hun adviseurs met een kater achterlatend. Zij hadden immers in de voorbije jaren kennelijk vaak meer belasting betaald dan de 20% die onder omstandigheden nodig was.

In diezelfde tijd verloor de fiscus ook de strijd tegen de persoonlijke holding: verkoop aan een procuratiehouder-vennootschap van een derde is een AB-transactie.⁶

Na de hiervoor genoemde resolutie in 1986 verschenen nog resoluties in 1989 en 1991.⁷

In de literatuur is zeer veel aandacht besteed aan de kasgeld- en holdingproblematiek. Zie voor een bloemlezing de conclusie van A.G. van Soest bij BNB 1990/290 en 293. Na de 11-juli-arresten werd er in september 1990 een heel nummer van het Weekblad voor Fiscaal Recht aan gewijd.⁸

Onderdelen van de problematiek zijn nadien eveneens door diverse auteurs beschreven.⁹ De staatssecretaris heeft bij resolutie zijn beleidsstandpunt naar aanleiding van de 11-juli-arresten kenbaar gemaakt. Om deze resolutie beter te kunnen plaatsen zal ik eerst beknopt de 11-juli-arresten behandelen.

3 De 11-juli-arresten

BNB 1990/290

De onderneming/activiteit van X BV wordt verkocht aan de nieuw opgerichte Y BV waarin de aandeelhouders van X BV – middellijk – op dezelfde wijze participeren. X BV, die dan een kasgeld BV is geworden wordt drie maanden later verkocht aan een bank.

De aandeelhouders achten op de winst uit verkoop van de aandelen het AB-tarief van 20% van toepassing, de inspecteur ziet een samenstel van rechtshandelingen en belast de verkoop met toepassing van *fraus legis* als inkomsten uit vermogen (inkoop van aandelen) tegen 54% (het huidige tarief bedraagt 45%).

De Hoge Raad is het, net als het Hof, met de inspecteur eens. De Hoge Raad overweegt:

'Voorts brengt artikel 24 mede dat indien een particuliere aandeelhouder aandelen in een vennootschap met een in aandelen verdeeld kapitaal aan een derde verkoopt, de in de koopsom begrepen vergoeding voor in de vennootschap aanwezige reserves in de regel niet tot de inkomsten uit vermogen moet worden gerekend. Dit wordt evenwel anders wanneer een particuliere aandeelhouder met belastingverijdeling als doorslaggevende beweegreden zijn aandelen verkoopt aan een vennootschap met een in aandelen verdeeld kapitaal waarin hij voor tenminste hetzelfde of nagenoeg hetzelfde gedeelte gerechtigd is als in de vennootschap wier aandelen worden verkocht, zodat hij zijn belang in laatst genoemde vennootschap behoudt. De aan de toepassing van artikel 24 ten grondslag liggende scheiding tussen de vermogens- en inkomstensfeer zou immers niet tot haar recht komen wanneer het artikel particuliere aandeelhouders in staat zou stellen door verkoop van aandelen met behoud

van het belang in de vennootschap wier aandelen worden verkocht, steeds en op ieder door hen daartoe nuttig geacht moment de beschikking over de reserves te verkrijgen zonder deze tot de inkomsten uit vermogen te moeten rekenen, doordat de kopende vennootschap, zonder dat dit tot belastingheffing leidt, ter voldoening van de al dan niet schuldig gebleven koopsom terstond kan putten uit het vermogen van de vennootschap wier aandelen zijn verkocht.'

Gezien het grote belang van deze overweging waarin de Hoge Raad college geeft over het regime van de inkomsten uit vermogen heb ik deze woordelijk opgenomen. De Hoge Raad overweegt verder, kort gezegd, dat in deze casus de aandelen weliswaar niet aan de nieuwe voortzettende BV zijn verkocht, maar dat dit daar zozeer op lijkt, dat de situatie hiermee gelijk gesteld moet worden. Bij de tarieftoepassing geeft de Hoge Raad een douceurtje weg door deze handelwijze gelijk te stellen met liquidatie en derhalve is het proportionele tarief (nu 45%) van toepassing.

BNB 1990/291

Belanghebbende en zijn broer verkopen hun aandelen in de ene BV aan de andere BV, waarvan zij eveneens ieder 50% hebben. Ook zij claimen het AB-tarief van 20%, de inspecteur belast de verkoopwinst echter progressief als dividend. Het Hof geeft de broers gelijk, de Hoge Raad overweegt dat toepassing van *fraus legis* achterwege kan blijven omdat dat in casu ook tot het 20% tarief zou leiden.¹⁰

BNB 1990/292

Belanghebbende bezat acht aandelen A BV en achttien aandelen B BV, de andere aandelen respectievelijk zeven en zeventien stuks waren in handen van de mede-directeur. Beide heren verkopen in 1980 twee aandelen in A BV aan B BV voor f 42.000,- per stuk. De Hoge Raad beslist net als bij BNB 1990/290: inkomsten uit vermogen belast tegen het proportioneel tarief maar nu door de verkoop gelijk te stellen met inkoop van aandelen.

BNB 1990/293

Vader heeft 40% van de aandelen Holding I BV, zijn zoon 60%. De bedrijfsactiviteiten worden uitgeoefend in een 100% dochter D BV. In 1982 richt de zoon Holding II BV op die aandelen D BV koopt van Holding I BV. Een dag later verkopen vader en zoon hun aandelen Holding I BV aan een bank. De zoon leent zijn deel van de opbrengst door aan (zijn) Holding II BV die daarmee een deel van de koopsom van D BV voldoet. Het zal thans niet meer verbazen dat de zoon zijn verkoopopbrengst als een AB-transactie wil zien, zijn belang in dochter D BV is immers niet hetzelfde, dit was 60% en wordt 100%. Het hof deelt zijn mening. De Hoge Raad herhaalt echter woordelijk de overwegingen uit BNB 1990/290, maar verwijst de zaak omdat niet duidelijk is of belastingverijdeling de doorslaggevende beweegreden voor de transacties is geweest. Als dat zo is dan moet de opbrengst als inkomsten uit vermogen worden belast op dezelfde wijze als in BNB 1990/290. Opmerkelijk is dat de Hoge Raad een oude regel: men mag fiscaal de voordeligste weg zoeken, niet zonder meer aanvaardt; ook bij de keuze zou voor de zoon het ontgaan van belasting de doorslaggevende reden geweest kunnen zijn en dan is toch sprake van *fraus legis*.

4 De resolutie van 13 juni 1991

Bij de hierna volgende bespreking wordt de volgorde en de nummering van de resolutie aangehouden.

4.1 Tarieftoepassing

De Hoge Raad bepaalde in BNB 1990/290:

'Voor wat betreft de vraag naar welk tarief die vergoeding moet worden belast, ligt het voor de hand de verkoop gelijk te stellen met een liquidatie van A BV omdat het redelijk is – nu belanghebbende en B alle aandelen in die vennootschap hebben verkocht – het bij het liquidatieregime van artikel 25, lid 1, letter e, of artikel 31, lid 3, van de Wet op de Inkomstenbelasting 1964 behorende tarief van artikel 57, lid 1, letters d of e, en lid 2 van die wet toe te passen'.

In BNB 1990/293 treffen we dezelfde formulering aan. De staatssecretaris constateert echter dat 'in het algemeen' bij verkoop van alle aandelen in een kasgeldvennootschap het liquidatietarief van het huidige artikel 57, tweede lid, juncto artikel 57, eerste lid, onderdelen e en f Wet IB 1964 van toepassing is. Met als toelichting 'de zinsnede *in het algemeen* geeft de mogelijkheid aan dat in bijzondere gevallen, zoals bijvoorbeeld de zogenoemde repeterende splitsing, toepassing van het tabeltarief aan de orde komt'.

Resoluties behoren naar mijn mening duidelijkheid te scheppen en niet nieuwe onzekerheid op te roepen. Op het punt van het tarief bij verkoop van alle aandelen is de Hoge Raad duidelijk. De staatssecretaris die getuige de stellingen van de inspecteurs in de arresten, kennelijk liever progressief heft, toont zich op dit punt een slechte verliezer.

Bij verkoop van een deel van de aandelen past de Hoge Raad het 'inkooptarief' van artikel 57, tweede lid, juncto artikel 57, eerste lid letter d toe. De resolutie wijst er terecht op dat voor toepassingen van dit tarief aan bijzondere eisen moet zijn voldaan.¹¹

4.2 Consequenties van de 11-juli-arresten

a Tijdsverloop

In de 11-juli-arresten lag tussen de overdracht van de activiteiten en de verkoop van de aandelen in de kasgeldvennootschap geen enkel tijdsverloop (BNB 1990/293) tot enkele maanden (BNB 1990/290). Voor de staatssecretaris is dit een handvat om de inspecteurs op te dragen geen afspraken te maken over een tijdsverloop waarna geen sprake meer is van *fraus legis*. Hij constateert zelfs: *'Het enkele feit dat tussen het moment van afsplitsing en de verkoop van de aandelen in de kasgeldvennootschap een langere periode verstrijkt, is naar mijn mening niet relevant voor de fiscale kwalificatie van het samenstel van rechtshandelingen'*. Dit is opnieuw onzekerheid scheppen die, naar ik meen, volstrekt onterecht is. Waarom immers staat er in de voorwaarden bij artikel 18 Wet IB 1964 en artikel 14 Wet Vpb 1969 een driejaars termijn en in de voorwaarden bij arti-

kel 15 Wet Vpb 1969 alsmede in artikel 13 van de meeste belastingverdragen een vijfjaars termijn? Ik ben daarom van mening dat een (kasgeld) vennootschap die vijf jaar een andere activiteit (beleggen) heeft ontplooid een 'normale' vennootschap is geworden. Bij verkoop na vijf jaar is dan ook geen sprake meer van wetsontduiking.

b Bate

In de resolutie wordt de mening verdedigd dat het *totaal* van de in de verkoopsom begrepen vergoeding belast wordt als inkomsten uit vermogen. Derhalve ook de baten die ontstaan tussen het tijdstip van afsplitsing en het tijdstip van verkoop van de aandelen van de kasgeldvennootschap. Voor zover ik dat uit de ter beschikking staande tekst van het arrest BNB 1990/290 kan afleiden heeft belanghebbende niet in geding gebracht dat de baten tussen 24 juni 1981 (de dag van verkoop van de onderneming) en 17 november 1981 (de dag van verkoop aan de bank) anders dienen te worden behandeld dan de reserves van vóór 24 juni 1981. Hof en Hoge Raad hebben zich hierover dus ook niet kunnen uitlaten.

Door het etiket wetsontduiking op de aandelentransactie te plakken denk ik dat het standpunt van de staatssecretaris inderdaad juist is. Immers de naastbijelegen situatie wordt door toepassing van *fraus legis* over de werkelijkheid heen gelegd, en dat is verkoop in (het zicht van) liquidatie dan wel inkoop van aandelen. Er is dan geen ruimte voor splitsing van de opbrengst. Bavinck pleit hier wel voor, maar acht dit alleen mogelijk door wetswijziging.¹²

De door de staatssecretaris in de tweede alinea van punt 3b geopperde uitzondering¹³ lijkt mij niet in de lijn van de arresten te liggen; nu dit voor belanghebbende echter voordelig is mag hieraan het vertrouwen worden ontleend dat de inspecteur in een dergelijk geval de aanslag dient te splitsen in een 'AB-deel' (aannemende dat aan de AB-criteria is voldaan) en een 'inkomsten uit vermogen-deel'. In de praktijk zal dit echter tot vele discussies leiden en zal men vaak heel lang in de tijd terug moeten gaan om het al of niet aanwezige verband met de onderneming te kunnen vaststellen.

Terecht leidt de staatssecretaris uit BNB 1990/290 af dat geen sprake is van *fraus legis* indien de totale tegenprestatie voor 10% of minder voortkomt uit de behouden onderneming. De formulering in de resolutie sluit echter niet geheel aan bij die van de Hoge Raad: deze formuleert: '... indien het ondernemingsvermogen waarin belanghebbende en B hun belang hebben behouden, in het totale vermogen van A BV van zodanig bijkomstige betekenis was dat het oorspronkelijke belang daadwerkelijk nagenoeg geheel in handen van derden zou zijn overgegaan.' Naar ik meen laat de formulering van de Hoge Raad ruimte voor normale dividenduitkeringen uit de onderneming. De formulering van de staatssecretaris: '... indien de totale tegenprestatie die wordt ontvangen bij vervreemding van de aandelen in de kasgeldvennootschap voor minder dan 10% is voortgekomen uit de afgesplitste en voortgezette onderneming, ...' laat deze ruimte niet. Het lijkt er immers op dat hij ook overtollige liquide middelen afkomstig van de behouden onderneming meetelt.

De Hoge Raad formuleert een criterium: 'nagenoeg geheel' hetgeen in *fiscalibus* volstrekt duidelijk is; toch zaait de staatssecretaris weer onrust door te dreigen met *fraus legis* als het achtergebleven ondernemingsdeel weliswaar kleiner is dan 10% maar in absolute bedragen gemeten zeer aanzienlijk is. Afgezien van de onjuistheid van dit standpunt wordt een duidelijk begrip (10%) vervangen door een vaag en subjectief begrip (aanzienlijk). De staatssecretaris wil blijkbaar toch het onderste uit de kan. Wij zullen hopen dat de wal (op te werpen door de Hoge Raad) het schip (van staat) tijdig keert.

c Zakelijk belang

De beoordeling of met de transactie een zakelijk belang gediend is, waardoor toepassing van *fraus legis* niet aan de orde komt, betreft de onderneming en niet de aandeelhouder. Is de Hoge Raad van mening dat ook in geval van een zakelijk belang voor de onderneming nog sprake kan zijn van belastingverijdeling als doorslaggevende beweegreden?¹⁴ De staatssecretaris leest, naar ik meen, een bevestiging van deze vraag uit de verwijzingsopdracht, en suggereert voorts dat

bij opvolging het nieuw ingevoerde artikel 40a Wet IB 1964 zaligmakend is. In dat artikel wordt analoog aan de aandelenfusiebepaling van artikel 40 Wet IB 1964 aangenomen dat een opvolgingsoverdracht geen realisatie van aanmerkelijk-belangwinst impliceert. De verwijzingsopdracht wordt daarmee uit zijn verband gehaald. De Hoge Raad begint overweging 4.7 toch met de algemene formulering van *fraus legis*: '.... dat komt vast te staan dat belastingverijdeling de doorslaggevende beweegreden voor de transactie is geweest.' In de literatuur¹⁵ wordt ook de vraag gesteld of de Hoge Raad 'om' is bij de vraag of men de fiscaal voordeligste weg mag zoeken zoals nog is beslist in Hoge Raad, 17 maart 1982, BNB 1982/142. Ik meen dat dit niet uit BNB 1990/293 mag worden afgeleid¹⁶ omdat de Hoge Raad de vraag hier toespitst op de zoon: wat waren zijn motieven om zijn aandelen aan de nieuwe holding te verkopen? Bij hem kan belastingverijdeling wel degelijk de doorslaggevende beweegreden zijn geweest.

d Belangen (verschuiving)

Uit BNB 1990/293 trekt de staatssecretaris terecht de conclusie dat wetsontduiking ook kan worden toegepast *bij uitbreiding* van het belang van een aandeelhouder in de onderneming. Deze conclusie wordt echter ook als het dragende argument aangevoerd voor een verdediging van het 'pro rata parte'-beleid: bij verkleining van een belang is het AB-tarief slechts van toepassing op deze verkleining, terwijl op het behouden belang dan het regiem inkomsten uit vermogen wordt toegepast. Naar mijn mening is deze laatste constatering, die ook door Goes¹⁷ wordt verdedigd, gebaseerd op wishfull-thinking. De conclusie van Goes dat de Hoge Raad geen zelfstandig vereiste heeft willen formuleren onderschrijf ik niet; de Hoge Raad gebruikt in de 11-juli-arresten een zeer algemene formulering. De staatssecretaris gaat mijns inziens geheel voorbij aan het bijzondere karakter van het leerstuk van wetsontduiking. Het middel leidt tot de toepassing van een ander wetsartikel dan belanghebbende voor ogen had, het is dus alles of niets. Immers in artikel 24 staat niet dat onder omstandigheden ook artikel 39 gedeeltelijk moet worden toegepast. Er

zal nog wel een aantal gevallen aan de Hoge Raad moeten worden voorgelegd voordat we verlost zijn van het zoveelste 'beleid' rond de verkoop van aandelen.

e Putten uit

De staatssecretaris werpt de vraag op of de zin '... doordat de kopende vennootschap, zonder dat dit tot belastingheffing leidt, ter voldoening van de al dan niet schuldig gebleven koopsom terstond kan putten uit het vermogen van de vennootschap wier aandelen zijn verkocht' een zelfstandig criterium bevat en voorts staat naar zijn mening de inhoud van 'putten uit' niet duidelijk vast. Voor hem is dit geen aanleiding de toepassing van het leerstuk van de wetsontduiking achterwege te laten. Ik meen dat dit ten onrechte is.¹⁸ Het 'putten uit' gebruikte de Hoge Raad ook reeds in het arrest 24 september 1980, BNB 1980/331. De tussenzin 'zonder dat dit tot belastingheffing leidt' is naar mijn mening een belangrijke pijler, immers het gaat om de vraag of belastingverijdeling de doorslaggevende beweegredenen is geweest.

Brandsma komt¹⁹ tot de conclusie dat toepassing van de kasgeldarresten achterwege dient te blijven als de nieuwe aandeelhouder over de uitkering van de winstreserves belasting moet betalen. Hij is van mening dat de Hoge Raad een materiële benadering hanteert en dat onder belastingheffing moet worden verstaan elke directe belasting die in de concrete situatie als eindheffing fungeert.²⁰

Deze conclusie gaat mij wat ver: het gaat immers om de verijdeling van de heffing van inkomstenbelasting over de reserves; betalen van dividendbelasting lijkt mij niet voldoende. In andere gevallen van toepassing van *fraus legis* hanteert de Hoge Raad een formeel criterium, zoals bij de verkoop van een koopsompolis aan een emigrant of aan een binnenlands particulier met verliescompensatie.²¹

Dit houdt naar mijn mening in dat slechts bij verkoop aan een binnenlandse particulier of aan een buitenlandse particulier die een AB heeft geen sprake kan zijn van toepassing van het leerstuk

van wetsontduiking.²² Steun voor dit standpunt ontleen ik ook aan het arrest Hoge Raad, 24 juni 1964, BNB 1964/207, waarin bij de verkopende vader geen *fraus legis* aanwezig werd geacht omdat bij de kopende kinderen hetzelfde bedrag aan belasting werd geheven dat de vader ontging.

4.3 Holdingconstructies

De in de resolutie getrokken conclusie dat het vorenstaande *mutatis mutandis* ook geldt voor holdingconstructies lijkt mij geheel correct.

4.4 Slot van de resolutie

De staatssecretaris wijst erop dat er geen enkele vrijheid voor de inspecteurs is belasting te heffen op basis van een zogeheten 'compromissenttarief'. Ik vraag mij af hoe zich dit verhoudt tot de 'pro rata parte' benadering in punt 3 d. In de aantekening bij de resolutie in VN 1991 p.1757 wordt aangetoond tot welke onopgeloste vragen toepassing van de resolutie zal leiden en dus ook noodgedwongen tot een compromistarief zal moeten worden besloten voor de belastingplichtige die niet wenst te procederen.

5 Conclusie

De kasgeldresolutie blijkt een dode mus; 11 maanden wachten op een beleid dat meer vragen oproept dan beantwoordt met als resultaat:

- het tarief is niet zeker;
- geen uitspraak over de invloed van het tijdsverloop tussen afsplitsing van de onderneming en de verkoop van de aandelen van de kasgeldvennootschap;
- geen zekerheid over de grootte van de als inkomsten uit vermogen te belasten bate;
- introductie van een dubieus *pro rata parte* beleid bij verkleining van het belang in de onderneming;
- dubbele heffing bij verkoop van de aandelen in de kasgeldvennootschap aan een particulier.

De staatssecretaris heeft bijna 24 jaar na BNB 1968/80 nog steeds niet de moed of de wil ook

maar iets te doen aan een problematiek die wordt veroorzaakt door het Nederlandse systeem van dubbele heffing over winsten van vennootschappen. Budgetair is het naar mijn mening voor de staatskas aantrekkelijker 20% AB te heffen dan helemaal niets te krijgen. Immers slechts de dommen zullen de door Financiën verlangde 45% inkomstenbelasting betalen. Omdat kennelijk belastingplichtigen wel 20% willen betalen (getuige de 11-juli-arresten), hetgeen neerkomt op een effectieve belastingdruk van 48 tot 52% op vennootschapswinsten²³ zou ik de volgende oplossing in overweging willen geven, die ook reeds door Stevens,²⁴ zij het ietwat anders, is voorgesteld:

Het tarief voor inkoop van aandelen, liquidatie-uitkering en uitgekeerde dividenden wordt gelijkgeschakeld met het AB-tarief. De grondslag voor de AB-heffing zou kunnen worden verbreed door vanaf 5% aandelenbezit dit reeds als een AB aan te merken.²⁵ De dividendbelasting dient in deze benadering eindheffing te zijn.

Vanuit mijn praktijkervaring ben ik ervan overtuigd dat de totale belastingopbrengst, bij handhaving van het huidige AB-tarief van 20%, dan aanzienlijk zal toenemen. Onderzoek hiernaar zou het gelijk van deze stellingname kunnen aantonen.

Noten

- 1 Hoge Raad 11 juli 1990, BNB 1990/290, 291, 292 en 293.
- 2 Resolutie van 27 juni 1986, nr. 286-9356 Infobulletin nr. 86/378, augustus 1986; VN 1986/1979.
- 3 Hoge Raad, 27 december 1967.
- 4 Hoge Raad, 24 september 1980.
- 5 Resolutie van 11 juni 1982, nr. 282-841, VN 1982 / p. 1337.
- 6 Hoge Raad, 17 maart 1982, BNB 1982/142.
- 7 Resolutie van 7 februari 1989, nr. AB87-5249, VN 1987, p. 568 en Resolutie van 7 mei 1991, nr. DB91/2387, VN 1991, p. 1428.

- 8 WFR 1990/5928 met bijdragen van L.G.M. Stevens, G.J. van Leijenhof en C.B. Bavinck.
- 9 Zie ondermeer: F.W.G.M. van Brunschot: 'De kasgeldarresten; een exegeze', WFR 1991/5946. P.F. Goes: 'Alles, niets of tweemaal pro rata. De holdingarresten nader beschouwd', WFR 1991/5947. M.M.J. van der Lubbe: 'Opvolgsoverdracht en kasgeldconstructie', WFR 1991/5950. R.P.C.W.M. Brandsma: 'Zoveel mensen, zoveel zinnen; de kasgeld-arresten, wederom een exegeze', WFR 1991/5956 en 'Zonder belastingheffing oftewel de tussenzin uit het put-argument in de kasgeldarresten', WFR 1991/5962 en 5963; J.C.K.W. Bartel in zijn aantekening, fiscaal weekblad FED nr. 656, 12 september 1991; J. Doornebal: '... suaviter in modo: een vergeten lijfspreuk?', WFR 1991/5981.
- 10 Vroeger was het proportionele tarief 20 – 54%.
- 11 Meer dan 5% van het nominaal gestorte kapitaal en niet reeds gefacilieerd ingekocht in de voorafgaande 10 jaar, artikel 57, eerste lid, onderdeel d.
- 12 C.B. Bavinck, De Kasgeldarresten: de basis voor nieuw ruingebied, WFR 1990/5928, p. 1291.
- 13 'In uitzondering hierop kan naar mijn oordeel het leerstuk van de wetsonthouding niet aan de orde komen voor dat gedeelte van de verkoopprijs dat valt toe te rekenen aan of dat voortkomt uit activa en passiva die ten tijde van de afsplitsing op geen enkele wijze een band hadden met de voortgezette onderneming (gedacht kan hierbij worden aan de situatie waarin vóór de afsplitsing naast de onderneming nog andere activa aanwezig waren die met de onderneming nimmer verband hielden en dus ook niet uit de onderneming worden gefinancierd)'.
- 14 BNB 1990/293.
- 15 Zie bijvoorbeeld L.G.M. Stevens, Kasgeldarresten: de Hoge Raad op wetgeverspad?, WFR 1990/5928, p. 1272.
- 16 Anders G.J. van Leijenhof, Istud quod tu summum putas gradus est, WFR 1990/5928, p. 1284.
- 17 P.F. Goes, Alles, niets of tweemaal pro rata. De holdingarresten nader beschouwd, WFR 1991/5947.
- 18 Anders J. Doornebal, t.a.p. p. 1483, hij is van mening dat alleen het feit dat niet is voldaan aan het 'put-argument' geen reden kan zijn fraudis legis achterwege te laten.
- 19 R.P.C.W.M. Brandsma, Zonder belastingheffing ofte wel de tussenzin uit het put-argument in de kasgeldarresten, WFR 1991/5962 en 5963.
- 20 T.a.p., p. 749.
- 21 Zie bijvoorbeeld Hoge Raad, 20 december 1989, BNB 1990/70 versus Hoge Raad, 17 juni 1987, BNB 1987/289.
- 22 Zie ook C.B. Bavinck, t.a.p., p. 1292.
- 23 Respectievelijk 35% of 40% vennootschapsbelasting en 20% AB-heffing over de winst van de vennootschap na vennootschapsbelasting.
- 24 L.G.M. Stevens, WFR 1990/5928, p. 1276.
- 25 Zie ook het rapport van de Commissie Stevens 'Graag of niet', p. 222 e.v.